

Handläggare: Annica Persson
Telefon: 08 - 508 24 434

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2011-12-15

Remiss om Stockholms stads program för kvinnofrid - mot våld i nära relationer 2012- 2014

Dnr: 325-2183/2011

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Steinunn Å Håkansson
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden har godkänt det nya reviderade programmet *Stockholms stads program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012- 2014* och överlämnat programmet till kommunstyrelsen för beslut.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till samtliga stadsdelsnämnder för yttrande senast 2011-12-31.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till det föreslagna kvinnofridspolitiska programmet. Genom att programmet är uppbyggt enligt modellen om resultatbaserad styrning, ligger fokus på vad som ska uppnås och vilken förändring för målgruppen som förväntas ske. Det är ett förpliktigande styrdokument som vill synliggöra och åstadkomma förändringar i problematiken kring mäns våld mot kvinnor och deras barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom mottagningsgruppen, socialtjänsten i Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

Socialförvaltningen har i en arbetsgrupp bestående av representanter från stadens förvaltningar reviderat det tidigare programmet *Stockholm stads program för kvinnofrid* som gällde perioden 2006-2010.

Socialnämnden har 2011-10-31 godkänt det nya reviderade programmet *Stockholms stads program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012- 2014* och överlämnat programmet till kommunstyrelsen för beslut.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till samtliga stadsdelsnämnder för yttrande senast 2011-12-31 (bilaga).

Sammanfattning av programmet

Socialnämndens nya reviderade program *Stockholms stads program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012- 2014*, utgår från kunskapen om och förståelsen för att våld kan förekomma i alla slags relationer mellan närstående, såsom heterosexuella par, samkönade par, andra familje- och släktrelationer samt relationer till andra personer som den våldsutsatta känner väl. Kännetecknande är att den utsatta har en nära relation till och ofta starka emotionella band till förövaren, vilket försvårar möjligheten till motstånd och uppbrott.

Stadens långsiktiga vision föreslås vara:

- I Stockholms stad utsätts ingen för våld eller hot om våld i nära relation.

Det första steget mot ”nollvisionen” föreslås pågå under tre år, 2012 – 2014, med tre särskilda målgrupper som nämns nedan. Programmet är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolag och ska så långt som möjligt tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer. Programmet uppmärksammar alla nämnder och bolag på att de i egenskap av både servicegivare och arbetsgivare har ett ansvar för att våga se, våga fråga och våga agera när misstanke om våld i nära relationer förekommer.

Socialnämndens program föreslås omfatta tre målgrupper:

1. Kvinnor som utsatts för våld i nära relationer
2. Barn som upplevt våld eller andra övergrepp mellan närstående vuxna
3. Män som utövat våld i nära relationer.

Därmed fokuserar programmet under den första treårsperioden på mäns våld mot kvinnor i nära relationer och deras barn. Det viktigaste skälet som anges till denna avgränsning, är den kunskap som finns om att mäns våld mot kvinnor är ett omfattande samhällsproblem och en allvarlig typ av brottslighet. Våld i nära relationer drabbar framför allt kvinnor och barn och medför stora konsekvenser för kvinnorna, för barnen och även för männen som utövar våld. Programmet har därför även *män som utövar våld mot kvinnor* som målgrupp.

Socialnämndens program föreslås däremot *inte* omfatta män som utsatts för våld i nära relation. Det är här viktigt att notera skillnaden mellan programmet, som anger den övergripande inriktningen för stadens kvinnofridsarbete, och vad som åligger socialtjänsten. Socialtjänsten har ansvar för att ge stöd och skydd till *alla* personer som utsätts för våld i nära relationer, oavsett kön eller könsidentitet.

Programmet har utarbetats utifrån modellen om resultatbaserad styrning. Sammanlagt **åtta mål** föreslås för målgrupperna. Målen syftar ytterst till att kvinnor och barn ska leva ett liv utan våld i nära relation, ha kunskap om sina rättigheter och känna sig trygga med de insatser staden erbjuder. För att kvinnor och barn ska leva tryggt krävs insatser för de våldsutövande männen för att de ska sluta använda våld. Målen är högt ställda, men det är de resultat man måste sträva efter för målgruppen.

Totalt **15 indikatorer** föreslås för att mäta i vilken utsträckning de förväntade målen uppnås. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att ge stöd och hjälp, varför flertalet indikatorer avser det området. Varje nämnd och styrelse fastställer vilka aktiviteter de ska genomföra för att medverka till målpuppfyllelse.

Endast en liten del av våldet mot kvinnor och barn kommer till polisens och socialtjänstens kännedom. Socialförvaltningen kommer ta initiativ till att en kartläggning görs för att få en bild av den totala omfattningen av våld i nära relationer i staden. Likaså kommer socialförvaltningen med utgångspunkt i Socialstyrelsens metodhandbok (*Våld - Handbok om socialnämndens ansvar för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, 2011*) utarbeta riktlinjer för socialtjänstens arbete för kvinnofrid - mot våld i nära relationer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är positiv till det föreslagna kvinnofridspolitiska programmet. Programmet är uppbyggt enligt modellen om resultatbaserad styrning då fokus ligger på vad som ska uppnås och vilken förändring för målgruppen som förväntas ske.

Programmets riktar sig till tre målgrupper, barn, våldsutsatta kvinnor och våldsutövande män. Fokus ligger på sekundärpreventiva åtgärder. Genom att erbjuda stöd till dessa målgrupper ökar möjligheterna att påverka även på längre sikt. Forskning visar att om målgruppen män som brukar våld i nära relationer erbjuds stöd och behandling ökar snabbt möjligheterna att förändra hans beteende. Riskerna minskar att han fortsätter med samma beteende i en ny relation.

En svårighet med programmet kan dock bli att kartlägga omfattningen av målgruppen, eftersom det finns ett stort mörkertal. Metoder för att kartlägga hela målgruppen behöver därför utarbetas.

Ett viktigt utvecklingsområde är att i familjerättsutredningar se till att det finns strukturerade hot- och säkerhetsbedömningar. Stadsdelsförvaltningen ser mycket positivt på detta och välkomnar gemensamma bedömningsinstrument. Denna utveckling går hand i hand med det Länsstyrelsefinansierade projektet omkring intern samverkan som just nu drivs i stadsdelen, ”Våldsutsatta barn – socialtjänst i samverkan”.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Remissen *Stockholms stads program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012- 2014*.